

Asbestidirektiivi uudistuu

Purkupäivät, 8.9.2022, Lahti

*Sirkku Saarikoski, Neuvotteleva virkamies
Sosiaali- ja terveysministeriö,
Työ- ja tasa-arvo-osasto, Säädosyksikkö*

Työsuojeludirektiivien valmistelu EU:ssa

- Tavallinen lainsäätämisyjärjestys

Keskeisiä asioita:

- Uuden direktiiviehdotuksen voi tehdä vain komissio
- Euroopan parlamentin ja Euroopan neuvoston on hyväksyttävä direktiivi.
  - Euroopan parlamentti sekä Euroopan neuvosto (jäsenmaat) antavat ensin omat kantansa komission direktiiviehdotukseen. Ne voivat esittää laajojakin lisäyksiä komission ehdotukseen
  - Tämän jälkeen alkavat parlamentin, neuvoston ja komission n.k. trilogineuvottelut, joissa pyritään löytämään kompromissiratkaisu
- Työsuojelulainsäädännön osalta komissio perustaa direktiiviehdotuksensa aina kolmikantaisen Työterveyden ja työturvallisuuden neuvoa-antavan komitean (Advisory Committee on Safety and Health at Work (ACSH)) lausuntoihin. Komiteassa on 3 edustajaa/jäsenmaa; hallitusten, työnantajien ja työntekijöiden edustajat

Kemikaaleihin liittyvien työsuojeludirektiivien valmistelu EU:ssa

Jos asetetaan
raja-arvoja

EU:n Kemikaaliviraston (ECHA) tieteellinen riskinarviointikomitea RAC (Risk Assessment Committee)

Tieteellinen raportti aineen terveysvaikutuksista

**Neuvoa-antavan komitean työryhmä (ACSH)
Working Party on Chemicals**

5 työntekijöiden edustajaa
5 työnantajien edustajaa
5 hallitusten edustajaa

Teknitaloudellisten tekijöiden huomioiminen; vaikutustenarviointi
Ehdotus neuvoa-antavalle komitealle

**Neuvoa-antava komitea, ACSH
(Advisory Committee on Health and Safety at Work)**

3 edustajaa/jäsenmaa
(hallitus, työnantaja, työntekijä)

Neuvoa-antavan komitean kanta (Opinion) komissiolle

Komission direktiiviehdotus

Suomen kannat

Työturvallisuussäännöksiä valmisteleva
neuvottelukunta; HTP-jaosto

Parlamentin kanta direktiiviehdotukseen
Valmisteluryhmä:
Committee on Employment and Social Affairs

Neuvoston kanta direktiiviehdotukseen
Valmistelutyöryhmä:
Social Questions Working Party (attasea ja asiantuntija)

Trilogineuvottelut
Parlamentti, neuvosto, komissio

Lopullinen direktiivi

**Täytäntöönpano jäsenmaiden
kansalliseen lainsäädäntöön, 2v
Voi olla siirtymäaikoja**

Asbestidirektiivi; tämänhetkinen tilanne

(Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/148/EY työntekijöiden suojelemisesta vaaroilta, jotka liittyvät asbestialtistukseen työssä)

- Komission alkuperäisenä tarkoituksena ollut ainoastaan päivittää työsuojelulainsäädännön puolella asbestidirektiiviin uusi asbestin raja-arvon tähän liittyvine teknisine vaatimuksineen (mittausmenetelmät).
- Parlamentti kuitenkin tehnyt jo syksyllä 2021 oman päätöslauselmansa, jossa on katettu sekä parlamentin näkemys raja-arvosta, että myös esitetty laajoja lisäyksiä sekä asbestidirektiiviin että muuhun EU-lainsäädäntöön.
- Komissio on ilmoittanut, että se tulee antamaan syyskuun loppuun mennessä asbestidirektiivin päivitysdirektiivin, johon sisältyy uusi asbestin raja-arvo. Lisäksi komissio on sanonut huomioivansa jotenkin parlamentin päätöslauselmassa esiin nostettuja asioita.

Asbestin raja-arvo/Neuvoa-antavan komitean kanta

Erittäin poikkeuksellisesti neuvoa-antavassa komiteassa ei päästy kompromissiin raja-arvosta, koska työntekijäryhmän näkemys poikkesi niin radikaalista muiden ryhmien näkemyksistä

	Raja-arvo 8 h aikapainotettu keskiarvo	Siirtymäaika	Näkemys myöhempään raja-arvon tiukennukseen
Nykyinen raja-arvo	0.1 kuitua/cm ³		
Hallitusryhmä	0.01 kuitua/cm ³	4 vuotta direktiivin voimaantulosta	3-4 vuoden kuluttua direktiivin voimaantulosta tulisi tarkastella mahdollisuutta alentaa raja-arvoa edelleen.
Työnantajat	0.01 kuitua/cm ³	4-5 vuotta direktiivin voimaantulosta	Mahdollisen uuden tiukennuksen tulee perustua kertyneisiin kokemuksiin raja- arvon 0.01 kuitua/cm ³ soveltamisesta. Uudelleenevaluoinnin aikaa ei esitetty.
Työntekijät	0.001 kuitua/cm ³	Mahdollisimman pian	

Asbestin raja-arvo/Neuvoa-antavan komitean kanta (jatkoa)

Raja-arvon lisäksi neuvoa-antavan komitean kannassa on yksimielisesti esitetty, että:

- Faasikontrastimikrosopia (joka nykyisin mainittu direktiivissä) on korvattava elektronimikroskopiaan (EM) perustuvalla menetelmällä.
- Koska EM-tekniikoiden käyttötavat vaihtelevat eri jäsenvaltioissa, tarvitaan EU-tason harmonisointia, mukaan lukien eri EM-metodologioiden väliset muuntokertoimet ja analysoitujen kuitujen koko, kun otetaan huomioon se, että kaikenkokoisia asbestikuituja pidetään syöpää aiheuttavina.
- Kehitetään EU-tason ohjeistus, jolla pyritään auttamaan yrityksiä noudattamaan uutta raja-arvoa ja sen edellyttämiä tehostettuja riskinhallintatoimenpiteitä. Ohjeistuksessa tulee huomioida eri toimialojen ja erikokoisten yritysten tarpeet.

Asbestidirektiivi, parlamentin päätöslauselman esitykset

Parlamentin keskeisimmät muutosehdotukset asbestidirektiiviin sisältävät mm.:

- Raja-arvon tiukennus 0.001 kuitua/cm³
- Rakenteissa olevan asbestin korjaamisen, kapseloinnin ja päällystämisen kieltäminen. Asbesti edellytetään remontoitaessa poistettavan ja hävitettävän.
- Pakollinen kohteen asbestikartoitus ennen työn aloittamista. Kartoituksen saisi tehdä vain sertifioitu toimija.
- Yksityiskohtaisesti luetellut pakolliset vähimmäisvaatimukset työntekijöiden koulutukselle. (Vähintään 3 päivän koulutus vähintään 4 vuoden välein). Koskisi kaikkea asbestityötä, myös esim. kaivostyötä. Koulutuksen antajan oltava sertifioitu. Todistus läpäistystä koulutuksesta edellytettäisiin kaikilta asbestille altistuvilta työntekijöiltä.
- Luvan edellyttäminen asbestipurkutyötä tekeville yrityksille ja rekisteri luvan omaavista yrityksistä.
- Luettelo yksityiskohtaisista toimenpiteistä, jotka on toteutettava asbestipölyn hallintaa suunniteltaessa.
- Ammattitautiluettelo asbestiperäisistä ammattitautitapauksista
- Asbestityöstä tehtävään ilmoitukseen esitetty lisäyksiä mm. luettelo työmaalle osoitettavista työntekijöistä sekä jätteenkäsittelysuunnitelma. Ilmoitukset säilytettävä 40 vuotta

Parlamentin ehdotukset, jotka koskevat muuta kuin nykyistä asbestidirektiiviä

Uusi EU:n puitedirektiivi kansallisista asbestinpoistostrategioista

Euroopan parlamentti esittää valmisteltavaksi puitedirektiivin, jossa asetettaisiin kansallisia asbestinpoistostrategioita koskevat vähimmäisvaatimukset. Huomioon pitäisi ottaa mm.:

- arvio asbestia sisältävien materiaalien määristä ja pääasiallisista tyypeistä, jotka on poistettava
- asbestin poistamisen aikataulu, mukaan lukien tiettyjen rakennusten mahdollinen priorisointi (koulut ym.)
- Euroopan rakenne ja investointi-rahastojen varojen käyttö rakennusten omistajien tukemiseen
- vähimmäiskriteerit sähköisille kansallisille asbestirekistereille, joissa olisi kartoitettava kaikki jäsenvaltiossa oleva asbesti.
- asbestia sisältävän jätteen turvallista, valvottua ja dokumentoitua käsittelyä koskeva suunnitelma

Asbestiperäisten sairauksien tunnistaminen ja korvauksen maksaminen

Parlamentti esittää valmisteltavaksi direktiivin ammattitautien, mkl. asbestiperäiset sairaudet, tunnistamista koskevista vähimmäisvaatimuksista ja työntekijöiden korvauksista

Parlamentin ehdotukset, jotka koskevat muuta kuin asbestidirektiiviä (jatkoa)

Rakennusten energiatehokkuudesta annetun direktiivin 2010/31/EU muuttaminen – asbestikartoitus ennen energiaperuskorjaustöitä

Rakennusten tarkastaminen asbestin varalta pakolliseksi ennen peruskorjaustöiden aloittamista. Kartoituksen tulos on kirjattava todistukseen, jossa ilmoitetaan, esiintyykö rakennuksessa asbestia ja löytyneen asbestin tyyppi ja tarkka sijainti.

Myytäväksi tai vuokrattavaksi tarjottavien rakennusten asbestikartoitus

Parlamentti esittää uutta direktiiviä vähimmäisvaatimuksista asbestitodistuksille, jotka annetaan myytävistä tai vuokrattavista rakennuksista. Direktiivin pitäisi sisältää mm.:

- omistajien velvollisuus teettää rakennuksen kartoitus mahdollisten asbestia sisältävien materiaalien paikantamiseksi ja tunnistamiseksi ennen rakennuksen myymistä tai vuokraamista
- kartoituksia voivat suorittaa vain sertifioidut toimijat
- asbestin kartoituksen ja tarvittaessa poistamisen tai kapseloinnin voi suorittaa vain pätevä ja sertifioitu toimija
- sertifioidun toimijan on ilmoitettava kartoituksen tuloksesta omistajalle, ja toimivaltaisen kansallisen elimen pitäisi antaa kartoituksesta todistus
- todistukset on tallennettava asbestirekisteriin, asetettava rakennuksessa töitä tekevien saataville ja annettava kiinteistöä myytäessä tai vuokrattaessa

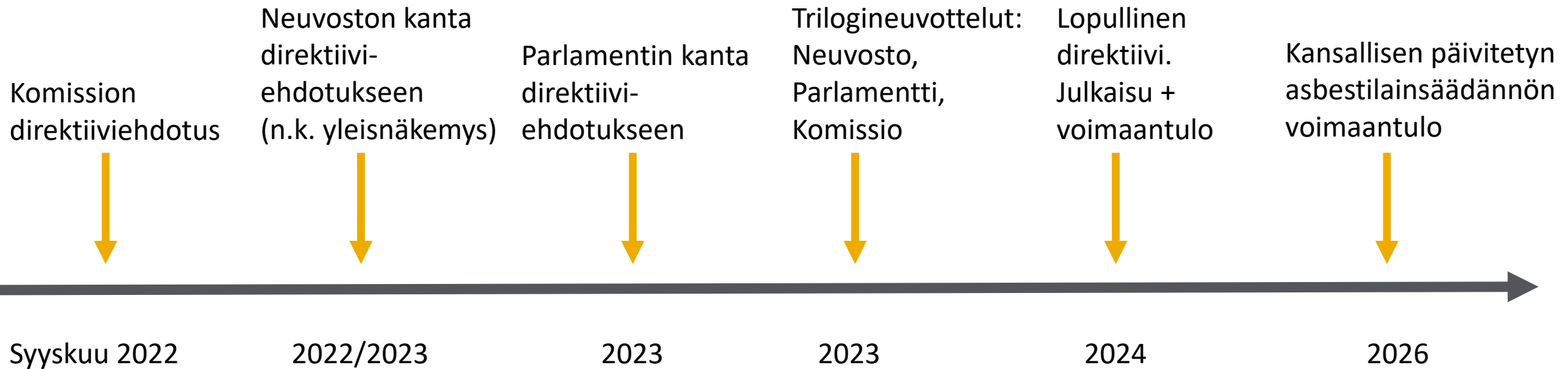

Direktiiviehdotuksen eteneminen

- Komission direktiiviehdotus syyskuun loppuun mennessä
- Käsittely Euroopan neuvoston työryhmässä
  - Suomen kannat komission ehdotukseen
  - Käsittely neuvostossa yleensä muutaman kuukauden riippuen asiasta
- Käsittely Euroopan parlamentin työryhmässä
  - Parlamentti tulee todennäköisesti esittämään kaikki päätöslauselmassaan listaamansa asiat sisällytettäväksi direktiiviin ellei komissio ole niitä jotenkin huomionnut
- Trilogineuvottelut
  - Parlamentin ehdotuksista monet ovat vaikeita jäsenmaille
    - > oletettavissa pitkälliset neuvottelut trilogivaiheessa
  - Suomen kannat trilogivaiheessa esiin nouseviin esityksiin

Direktiiviehdotuksen eteneminen

- hahmotelma mahdollisesta aikataulusta

Kiitos!

